

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าต่อ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และการให้บริการของศูนย์สุขภาพชุมชน สถานีอนามัยหัวฝาย อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุป โดยมีรายละเอียดการศึกษาดังนี้

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ขึ้นทะเบียนกับศูนย์สุขภาพชุมชน สอ. หัวฝาย 6 หมู่บ้าน จำนวน 5,590 คน คำนวณหาขนาดตัวอย่างได้จากสูตรของ Krejcie and Morgan (1970) อ้างในชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ (2542-2543, หน้า 13)

ขนาดตัวอย่าง คำนวณได้จากสูตร

$$\text{Sample size} = \frac{X^2 NP(1-P)}{C^2(N-1) + XP(1-P)}$$

แทนค่าในสูตร

N = population size

X = chi square for 1 degree of freedom

P = population parameter of a variable

C = confidence interval

จากจำนวนประชากรผู้ถือบัตรทั้งหมด 5,590 คน นำมาคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้จำนวน 359 ตัวอย่าง แต่จากการศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 360 คน โดยกำหนดสัดส่วนแบบโควตา (Quota sampling) จำนวนตัวอย่างหมู่บ้านละ 60 คน และใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามความสะดวกหรือแบบบังเอิญตามโควตาจำนวน 6 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 60 คน จนได้ตัวอย่างครบ 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้ทำการศึกษาสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามส่วนใหญ่เป็นคำถามปลายปิด แต่มีบางส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อนำออกไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การมีโรคประจำตัว สถานพยาบาลที่ไปรับการรักษาเมื่อเจ็บป่วย การแสวงหาการรักษาเมื่อเจ็บป่วย การไปรับบริการที่ศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าต่อโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในด้าน ภาพลักษณ์ของโครงการ การมีส่วนร่วมของชุมชน การได้รับบริการที่มีคุณภาพ และการเลือกสถานบริการสถานพยาบาลมีมาตรฐาน และได้รับการรับรองคุณภาพ การมีและใช้สถานบริการระดับต้นและในด้านสิทธิประโยชน์ จำนวน 34 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์สุขภาพชุมชน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์สุขภาพชุมชน ในด้านการบริการรักษาพยาบาล บริการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ บริการฟื้นฟูสภาพ บริการเยี่ยมบ้าน และงานชุมชน จำนวน 20 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 2 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้มีความชัดเจนของเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การหาความเชื่อมั่นในแบบสัมภาษณ์ (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา โดยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่มาใช้บริการที่ สถานีอนามัยข้ามวง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.45 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำหน้าที่เสนอแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยเข้าพบหัวหน้าสถานีอนามัยหัวฝ้าย อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และระยะเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเพื่อขอความร่วมมือในการประสานงานในพื้นที่ประชาสัมพันธเพื่อขอความร่วมมือกับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล และ คัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน 5 คน เพื่อทำหน้าที่สัมภาษณ์
3. ผู้ศึกษานัดประชุม อสม. ที่จะทำหน้าที่สัมภาษณ์จำนวน 5 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา, เทคนิคในการสัมภาษณ์, การบันทึกแบบสัมภาษณ์, อธิบายเพิ่มเติมในข้อคำถาม เพื่อให้การสัมภาษณ์ ได้ข้อมูลในทิศทางเดียวกัน และแจกคู่มือในการสัมภาษณ์
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาและ อสม. จำนวน 5 คน เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง 6 หมู่บ้าน ระหว่างวันที่ 20 – 30 พฤษภาคม 2545 พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลและนำมาลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistic Package for the Social Science for Window) มีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณหา ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าต่อโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
3. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ถือบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าต่อการให้บริการของศูนย์สุขภาพชุมชน นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา